

Hansel Oy:n lausunto hallintovaliokunnalle HE 2/2026 vp

Jukka Hämäläinen

johtava juristi, varautumispäällikkö

Hansel Oy

10.3.2026

Yleistä

- Tässä puheenvuorossa keskitymme varautumiseen hankintatoimessa.
- Lisäksi tuomme esiin muutamat uudet velvoitteet, jotka eivät mielestämme edistä tavoitetilaa;
 - Lähtökohtainen velvollisuus hankinnan jakamiseen; ja
 - Velvollisuus uusien tarjouskilpailu yhden tarjouksen tilanteessa

Varautuminen hankinnoissa

- Ehdotetut säännökset vahvistavat varautumista hankinnoissa ja lisäävät oikeusvarmuutta.
- Ehdollinen kilpailuttaminen on olennainen väline häiriötilanteisiin varautumisessa.
- Hankinnan kohteen maantieteelliset rajoitukset sekä ns. korkean riskin maista tulevia tavaroita ja palveluita koskevat rajoitukset olisi hyvä huomioida direktiivi uudistuksissa.

Hankinnan jakaminen

- Kannatamme sitä, että hankintayksiköitä kannustetaan pohtimaan sitä, että hankinnat toteutetaan tarkoituksenmukaisina kokonaisuuksina.
- Tarkoituksenmukainen kokonaisuus ei kuitenkaan aina muodostu hankinta jakamalla.
- Jo tällä hetkellä hankintayksikön tulee huomioida hankintalain mukaiset periaatteet tarjoajien tasapuolisesta ja syrjimättömästä kohtelusta ja kilpailuolosuhteiden hyväksi käyttämisestä, kun se pohtii, millaisena kokonaisuutena hankinta kilpailutetaan.

Hankinnan jakaminen - poikkeukset

- On hyvä, että puitejärjestelyn sisäisiin hankintoihin on säädetty poikkeus jakamisvelvoitteesta.
- Vastaavan poikkeuksen jakamisvelvoitteesta tulisi koskea myös dynaamisten hankintajärjestelmien sisäisiä hankintoja.
Dynaamisten hankintajärjestelmien tarkoituksena on yksinkertaistaa ja keventää yksittäisen hankinnan tekemistä.

Hankinnan jakaminen - lopuksi

- Hankinnan kohteen ja laajuuden määrittelyn tulisi olla hankintayksikön tarkoituksenmukaisuusharkintaa, eikä yksinomaan päätös olla jakamatta hankintaa tulisi olla valitusoikeuden piirissä voimassa olevassa hankintalaissa säädetyn mukaisesti.

Hankinnan keskeyttäminen

- Lähtökohtainen velvollisuus hankinnan keskeyttämiseen yhden tarjouksen tilanteessa on omiaan lisäämään hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa, viivästyttämään hankintoja, ja jopa nostamaan kustannuksia tilanteessa, jossa yhden tarjouksen tilanne johtuu tarjonnan puuttumisesta.
- Jo nykyisen oikeuskäytännön perusteella hankintayksiköllä on yhden tarjouksen tilanteessa mahdollisuus keskeyttää hankinta, jos se katsoo, että sillä on edellytykset parempaan lopputulokseen uuden tarjouskilpailun perusteella.